

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЕРЕДОВИЩА БЛОЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ»

Компонент освітньої програми – **вибіркова** (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Інформатика та цифрові технології в освіті)
Спеціальність	A4.09 Середня освіта (Інформатика)
Галузь знань	A Освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Мельничук Лілія Михайлівна – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь https://difeq.chnu.edu.ua/pro-nas/spivrobotnyky/melnychuk-liliia-mykhailivna/
Контактний тел.	+380502218084
E-mail:	L.melnuchuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7876
Консультації	вівторок та четвер з 14.00 до 15.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Середовища блочного програмування» належить до циклу дисциплін, які готують майбутніх вчителів інформатики до професійної діяльності у школі та позашкільних навчальних закладах. Тут вивчаються принципи і методи блочного програмування, різні середовища, що є аналогами чи модифікаціями Scratch, і які учні можуть використовувати на уроках інформатики при вивченні розділу «Алгоритми та програми».

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок з основ блочного програмування з метою застосування цих знань при викладанні інформатики в початковій і середній школі, у позаурочній чи позашкільній діяльності.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ПОНЯТТЯ БЛОЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ В ШКОЛІ	
Тема 1	Основні поняття блочного програмування. Призначення і принципи роботи. Види середовищ блочного програмування.
Тема 2	Використання середовищ блочного програмування у шкільній інформатиці та позашкільній освіті.
МОДУЛЬ 2. ПРОГРАМУВАННЯ У СЕРЕДОВИЩІ SCRATCH	
Тема 3	Поняття про середовище програмування Scratch: основні поняття, інтерфейс, основні інструменти Scratch. Збереження, відкриття та

	редагування проєкту у Scratch.
Тема 4	Створення і редагування виконавців, образів, фонів. Графічний та звуковий редактори Scratch. Методи створення анімації. Створення та використання клонів.
Тема 5	Керування спрайтом. Взаємодія виконавців. Організація циклів та розгалужень у Scratch.
Тема 6	Використання змінних, виразів та функцій. Робота зі списками. Створення та використання власних блоків. Задачі для міжпредметної інтеграції.
Тема 7	Розширення Scratch. Використання ШІ у блочних середовищах. Прийоми створення презентацій, тестів, вікторин, загадок, ігор у Scratch.
МОДУЛЬ 3. ІНШІ СЕРЕДОВИЩА БЛОЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ	
Тема 8	Версії і модифікації Scratch.
Тема 9	Альтернативи Scratch.
Тема 10	Деякі блочні середовища для програмування роботів.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: поточне опитування теоретичного матеріалу; перевірка опрацювання студентами теоретичних питань, винесених на самостійне вивчення; оцінювання виконання лабораторних робіт (створення індивідуальних проєктів); презентація та захист індивідуальних проєктів; виконання тестових завдань.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-cherniv>

etskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/

- ✓ «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozen-ia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(покликання на електронні ресурси до навчальної дисципліни)

1. Офіційний сайт середовища Scratch. URL: <http://scratch.mit.edu>
2. Офіційний сайт середовища Google Blockly. URL: <https://developers.google.com/blockly/>
3. Офіційний сайт середовища App Inventor. URL: <https://ai2.appinventor.mit.edu/?locale=en>
4. Офіційний сайт середовища ScratchJr. URL: <https://www.scratchjr.org/>
5. Офіційний сайт середовища TurboWarp. URL: <https://turbowarp.org/>
6. Офіційний сайт середовища EdScratch. URL: www.edscratchapp.com
7. Офіційний сайт середовища mBlock 5. URL: <https://www.mblock.cc/en/>
8. Офіційний сайт середовища VEXcode VR. URL: <https://vr.vex.com/>
9. Вікіпідручник по Scratch. URL: <http://uk.wikibooks.org>
10. Онлайн-курс «Алгоритми і проекти Scratch» на українській платформі масових відкритих онлайн-курсів “Prometheus”. URL: https://edx.prometheus.org.ua/courses/course-v1:KPI+Scratch_101+2017_T1/about
11. Мельничук Л.М., Лучко В.М., Перун Г.М. Інтерпретована динамічна візуальна мова програмування (Scratch): навч. посібник. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 128 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7064/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A1%D0%BA%D1%80%D0%B5%D1%82%D1%87_merged.pdf?sequence=1&isAllowed=y
12. Підручники з інформатики 2-7 класи. URL: <https://pidruchnyk.com.ua/>
13. Лучко В.М., Мельничук Л.М., Перун Г.М. Використання віртуальних лабораторій у дистанційному навчанні робототехніки // Věda a perspektivy. Praha, České republiky 2024. № 2(33) 2024. С. 189-202. URL: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-2\(33\)-189-202](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-2(33)-189-202)
14. Мельничук Л. Технології та прийоми навчання програмування у середовищі Скретч майбутніх вчителів інформатики // Математика та інформаційні технології. Матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 55-річчю факультету математики та інформатики, 28–30 вересня 2023 р. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2023. С. 267–268. URL: <https://fmi.chnu.edu.ua/media/qhufs0d5/materialy-mizhnorodnoi-naukovoi-konferent-sii-fmi55.pdf>
15. Мельничук Л.М., Яшан Б.О., Кондур О.С. Поглиблене вивчення робототехніки у школі впровадженням вибіркового навчальних курсів // Освітні обрії. 2022. 55, № 2. С. 59-64. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7022>
16. Яшан Б.О., Пукальський І.Д., Мельничук Л.М. Огляд онлайн сервісів для вивчення робототехніки при дистанційному навчанні // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні

науки».

2024.

№2.

С.74-80.

URL:

<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10844>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Середовища блочного програмування» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
<https://www.chnu.edu.ua/media/ngdjhug2/robocha-prohrama-serblprohr-2025-26.pdf>